

2016-05

pÿ Ÿ¹ μ¹ ' 1⁰ ì Ä μ Á μ Â ½ ¿ ¼^{1 0} - Â Á Å , ¼
 pÿ À μ Á - Ä ¿ Å ' 1⁰ ± Ã Ä . Á - ¿ Å Ä . Â
 pÿ • Å Á É À ± Ê⁰ ® Â ^ ½ É Ã . Â . ~ μ É Á . Ä¹
 pÿ À Á ¿ Ã μ^{3 3} - Ã μ¹ Â . Ä Á - Ç ¿ Å Ã ± À Á :
 pÿ Ä ¿ Å ' 1⁰ ± Ã Ä . Á - ¿ Å

pÿ š^{1 ½} ¿ Ã - ' ¿ Å • . , • »¹ Ã ¬² μ Ä

pÿ Á ì³ Á ± ¼ ¼ ± " 1 μ , ½ - Â^{0 ± 1} • Å Á É À ± Ê⁰ ì Ÿ^{1 0} ¿ ½ ¿ ¼^{1 0} ì " -^{0 ± 1} ¿ , £ Ç ¿ » ® • ¿ ¼^{1 0} ì ½^{0 ± 1}
 pÿ • À¹ Ã Ä . ¼ ì ½ , ± ½ μ À¹ Ã Ä ® ¼¹ ¿ • μ ¬ Ä ¿ »¹ Â ¬ Æ ¿ Å

<http://hdl.handle.net/11728/8857>

Downloaded from HEPHAESTUS Repository, Neapolis University institutional repository

ΣΧΟΛΗ ΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

**Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα στο Διεθνές και
Ευρωπαϊκό Οικονομικό Δίκαιο (LLM)**

Ελισάβετ Ν. Κινοσίδου

**ΟΙ ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΕΣ ΝΟΜΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΠΕΡΙ ΤΟΥ
ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ
ΘΕΩΡΗΤΙΚΕΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΙΣ
Η ΤΡΕΧΟΥΣΑ ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ**

2016

ΣΧΟΛΗ ΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

**Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα στο Διεθνές και
Ευρωπαϊκό Οικονομικό Δίκαιο (LLM)**

Ελισάβετ Ν. Κινოსίδου

**ΟΙ ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΕΣ ΝΟΜΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΠΕΡΙ ΤΟΥ
ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ
ΘΕΩΡΗΤΙΚΕΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΙΣ
Η ΤΡΕΧΟΥΣΑ ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ**

Υποβληθείσα στη Νομική Σχολή του Πανεπιστημίου Νεάπολις Πάφου σε μερική εκπλήρωση
των απαιτήσεων για την απόκτηση του Πτυχίου του **LLM**

Μαΐος, 2016

Ελισάβετ Ν. Κινοσίδου

ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

**ΟΙ ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΕΣ ΝΟΜΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΠΕΡΙ ΤΟΥ
ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ
ΘΕΩΡΗΤΙΚΕΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΙΣ
Η ΤΡΕΧΟΥΣΑ ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ**

Επιβλέπων Καθηγητής κ. Κωνσταντίνος ΓΕ. Αθανασόπουλος

Κοσμήτορας Σχολής Καθηγητής κ. Αντώνης Μανιτάκης

*«Η καλύτερη διακυβέρνηση είναι εκείνη
που ο λαός υπακούει στους άρχοντες
και οι άρχοντες στους νόμους»*

Σόλων, 630-560π.Χ., Αθηναίος νομοθέτης και φιλόσοφος

Αφιέρωση

Την παρούσα εργασία αφιερώνω στον

αξιολάτρευτο υιό μου ΧΡΗΣΤΟ

Ευχαριστίες

Η εργασία αυτή εκπονήθηκε στα πλαίσια του Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών στο Διεθνές και Ευρωπαϊκό Οικονομικό Δίκαιο του Πανεπιστημίου Νεάπολις Πάφου κατά το έτος 2016.

Για την πραγματοποίηση της παρούσας εργασίας θα ήθελα να ευχαριστήσω θερμά τον Επιβλέποντα Καθηγητή κ. Κωνσταντίνο ΓΕ. Αθανασόπουλο, ο οποίος με συνέδραμε καθ' όλη τη διάρκεια του όλου εγχειρήματος.

Επίσης, θέλω να ευχαριστήσω και όλους τους Καθηγητές μου για τους κόπους τους καθώς και την οικογένειά μου για την στήριξη και συμπαράσταση σε όλο το χρονικό διάστημα των σπουδών μου.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης ιδρύθηκε το 1952 και είναι ένας ιδιαίτερα σημαντικός και με επιρροή θεσμός της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης. Το Δικαστήριο της ΕΕ έχει ως αποστολή να εξασφαλίζει την τήρηση του δικαίου κατά την ερμηνεία και την εφαρμογή των Συνθηκών. Σύμφωνα με τις καταστατικές πράξεις (τη Συνθήκη του Μάαστριχτ για την Ευρωπαϊκή Ένωση, το 1992, το Χάρτης του Δικαστηρίου για την έγκριση των πρωτοκόλλων που υπεγράφη στο Παρίσι το 1951 σε σχέση με το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Άνθρακα και Χάλυβα (ΕΚΑΧ), το Πρωτόκολλο των Βρυξελλών του 1957 σε σχέση με την Ευρωπαϊκή Κοινότητα Ατομικής Ενέργειας (Ευρατόμ) και την Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα (ΕΟΚ) και ο διαδικαστικός κανονισμός), το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι ένα από τα κύρια όργανα των Κοινοτήτων και της Ένωσης. Μπορούμε να πούμε ότι σε σύγκριση με το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, το Συμβούλιο της ΕΕ, την Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Δικαστήριο της ΕΕ ενεργεί ως αυστηρά εξειδικευμένο νομικό όργανο μη πολιτικού χαρακτήρα.

Ο στόχος που προσπαθώ να επιτύχω σε αυτή την εργασία είναι να αναδείξω την ιστορική αναδρομή του σχηματισμού του Δικαστηρίου της ΕΕ, την ανάπτυξη του δικαστικού συστήματος του, τη δομή του Δικαστηρίου της ΕΕ όπως ο σχηματισμός, η σύνθεση, τη οργάνωση της εργασίας του Δικαστηρίου, τη δικαιοδοσία του θεσμού, τη διαδικασία λήψης αποφάσεων.

Το Δικαστήριο της ΕΕ ενήργησε ως «θεματοφύλακας του ευρωπαϊκού δικαίου και ανέλαβε τα καθήκοντα του διαιτητή σε διαφορές μεταξύ των κρατών μελών και των θεσμικών οργάνων, οργάνων μεταξύ τους για όλα τα θέματα που αφορούν την εφαρμογή του κοινοτικού δικαίου».

Την 1η Δεκεμβρίου 2009 με την έναρξη της ισχύος της Συνθήκης της Λισσαβώνας, η ΕΕ ανέλαβε τις ευθύνες που προηγουμένως είχε η ΕΚ με αποτέλεσμα το Δίκαιο της Κοινότητας να καταστεί Δίκαιο της Ένωσης και να περιλαμβάνει επίσης όλες τις πρόνοιες που εκδόθηκαν στο παρελθόν υπό το καθεστώς των Συνθηκών της ΕΕ πριν από την Συνθήκη της Λισσαβώνας. Στην

παρούσα εργασία όμως ο όρος «κοινοτική νομοθεσία» θα χρησιμοποιείται όταν γίνεται η αναφορά σε νομολογία προ της έναρξης ισχύος της Συνθήκης της Λισσαβώνας.¹

Η Συνθήκη της Λισσαβώνας περιλαμβάνει πολλά στοιχεία που στοχεύουν στον περαιτέρω εκδημοκρατισμό της λειτουργίας της Ένωσης. Ορίζει για πρώτη φορά πλέον δημοκρατικά θεμέλια της Ένωσης, τα οποία στηρίζονται σε τρεις αρχές: την αρχή της δημοκρατίας, την αρχή της αντιπροσωπευτικής δημοκρατίας και την αρχή της συμμετοχικής δημοκρατίας.²

Οι κοινές αξίες του χώρου ελευθερίας και δικαιοσύνης είναι οι αρχές που διέπουν τις σύγχρονες δημοκρατίες της ΕΕ και οι στόχοι της Ένωσης σε αυτό το πεδίο είναι:³

1. Να συγκροτήσει χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης (ΧΕΑΔ) με σεβασμό στα νομικά συστήματα και παραδόσεις των κρατών μελών,
2. Να εξασφαλίζει την απουσία ελέγχων των προσώπων στα εσωτερικά σύνορα και να αναπτύσσει κοινή πολιτική στους τομείς του ασύλου, της μετανάστευσης και του ελέγχου των εξωτερικών συνόρων,
3. Να εξασφαλίζει υψηλό επίπεδο ασφάλειας στην θέσπιση μέτρων πρόληψης και καταπολέμησης της εγκληματικότητας, του ρατσισμού και της ξενοφοβίας, μέτρων συντονισμού και συνεργασίας μεταξύ αστυνομικών και δικαστικών αρχών και των λοιπών αρμοδίων αρχών, με την αμοιβαία αναγνώριση των δικαστικών αποφάσεων σε ποινικές υποθέσεις, και
4. Να διευκολύνει την πρόσβαση στην δικαιοσύνη με την αρχή της αμοιβαίας αναγνώρισης των δικαστικών και εξωδικαστικών αποφάσεων σε αστικές υποθέσεις (άρθρο 67 ΣΛΕΕ).

Η εσωτερική δομή της Ευρωπαϊκής Ένωσης περιλαμβάνει πέντε όργανα, μεταξύ των οποίων το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων. Κατά κανόνα, κατά την εξέταση των τρεχουσών θεσμικών ζητημάτων γίνεται λόγος για τα πολιτικά όργανα της ΕΕ (Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

---

¹Βλ. Συνοπτικά οι στοιχεία της Συνθήκης της Λισσαβώνας, του Μιχάλη Φεφέ, Μέλους ΣΕΠ ΔΕΟ 10 του ΕΑΠ, Σελ.1, http://users.uoa.gr/~ahatzis/EAP_Notes2.pdf

²Νίκος Σ. Μούσης Ευρωπαϊκή Ένωση. Δίκαιο-Οικονομία-Πολιτική,. Δέκατη-τέταρτη ενημερωμένη έκδοση. Εκδόσεις Παπαζηση, Αθήνα 2013. Σελ. 179.

³Νίκος Σ. Μούσης Ευρωπαϊκή Ένωση. Δίκαιο-Οικονομία-Πολιτική,. Δέκατη-τέταρτη ενημερωμένη έκδοση. Εκδόσεις Παπαζηση, Αθήνα 2013. Σελ. 147. Άλλη αντιστοιχία βλ. στο Κωνσταντίνος ΓΕ. Αθανασόπουλος Δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Νέα έκδοση, ΚΕΜΕΑ, Αθήνα, 2016

Συμβούλιο, Επιτροπή). Το Δικαστήριο της ΕΕ έχει συμβάλλει σημαντικά στην επιτυχία της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης και συνεχίζει να διαδραματίζει ιδιαίτερο ρόλο στην ανάπτυξη της πολιτικής και νομικής ολοκλήρωσης των Κοινοτήτων. Χάρης στο Δικαστήριο της ΕΕ, το νομικό σύστημα των Κοινοτήτων της ΕΕ ρυθμίζει όχι μόνο τις σχέσεις μεταξύ των μελών ή οργάνων της ΕΕ, αλλά και προστατεύει άμεσα τα συμφέροντα των ιδιωτών. Ως αποτέλεσμα των δραστηριοτήτων του Δικαστηρίου της ΕΕ, αυτό είναι σε θέση να εξασφαλίσει υψηλή αξιοπιστία των αποφάσεών του, οι οποίες έχουν γίνει μία από τις πιο σημαντικές πηγές του δικαίου.

ABSTRACT

The Court of Justice was established in 1952 and is a particularly important and influential institution of European integration. The EU Court's task to ensure compliance with the law in the interpretation and application of the treaties. Under its statutes (the Maastricht Treaty on European Union, in 1992, the Charter of the Court approving the protocols signed in Paris in 1951 in relation to the European Community Court Coal and Steel Community (ECSC), Protocol of the 1957 Brussels in relation to the European Atomic Energy Community (Euratom) and the European Economic Community (EEC) and the procedural Regulation), the Court of Justice is one of the main organs of the Communities and the Union. We can say that compared to the European Council, the EU Council, the Commission and the European Parliament, the EU Court acts strictly as a specialized non political, legal institution.

The goal I am aiming to achieve in this paper is to highlight the history of the EU Court formation, the development of the judicial system, the structure of the CJEU ie the formation, composition, the organization of the Court's work, the jurisdiction of the institution, the decision-making process.

The EU Court acted as "guardian of European law and was appointed arbitrator in disputes between Member States and the institutions, bodies among themselves on all matters relating to the application of Community law '.

On 1st December 2009 with the entry into force of the Lisbon Treaty, the European Union assumed the responsibilities previously held by the European Community and as a result the Community law becomes 'Union law', also including all provisions issued in the past under the regime of European Union Treaties as it was prior to the Lisbon Treaty. In the following presentation, however, the term 'Community law' is used when referring to case law prior to the entry into force of the Lisbon Treaty.

The Lisbon Treaty contains several elements aimed at further democratization of the union. It sets, for the first time, the democratic foundations of the Union, which are based on three

principles: the principle of democracy, the principle of representative democracy and the principle of participatory democracy.

The common values of freedom and justice are the principles of the modern democracies of the EU and the aims of the Union in this field are:

1. To establish an area of freedom, security and justice (AFSJ) with respect for the legal systems and traditions of the Member States,
2. To ensure the absence of controls on persons at internal borders and to develop a common policy on asylum, immigration and external border control,
3. To ensure a high level of safety measures to prevent and combat crime, racism and xenophobia, coordination measures and cooperation between police and judicial authorities and other competent authorities and the mutual recognition of judicial decisions in criminal matters, and
4. To facilitate access to justice with the principle of mutual recognition of judicial and extrajudicial decisions in civil matters (Article 67 TFEU).

The European Union's internal structure includes five institutions, including the European Court of Justice. As a rule, when considering the current institutional issues referred about the EU political institutions (European Parliament, Council, and Commission). The ECJ has contributed significantly to the success of European integration and continues to play a particular role in the development of political and legal integration of the Communities. Thanks to the ECJ, the EU legal system of the Community regulates not only relations between States or EU institutions, but also directly protects the interests of individuals. As a result of the ECJ activities, it is able to ensure high reliability of its judgments, which have become one of the most important sources of law.